

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ КЕРІВНИХ КАДРІВ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ

**СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

Назва дисципліни	СТИЛІ У СВІТОВОМУ МИСТЕЦТВІ
Освітня програма	<i>Образотворче мистецтво та реставрація</i>
Рівень вищ. освіти	<i>Другий (магістерський)</i>
зі спеціальності	<i>В4 Образотворче мистецтво та реставрація</i>
Статус дисципліни	<i>обов'язкова</i>
Мова викладання	<i>українська</i>
Кількість ЄКТС	<i>7/210</i>
Навчальний рік	<i>2025–2026</i>
Структура дисципліни форма семестрового контролю (графік вивчення)	<u>денна форма:</u> контактні години – 56 (лекції – 32 год., практичні заняття – 16 год., семінарські заняття – 8 год.), модульний контроль – 14 год, для самостійної роботи здобувачів визначено 110 год.; <u>заочна форма:</u> контактні години – 14 (лекції – 8 год., практичні заняття – 4 год., семінарські заняття – 2 год.), модульний контроль – 4 год, для самостійної роботи здобувачів визначено 192 год. <u>Семестровий контроль:</u> залік, іспит

*Компетентності,
яких набуває
здобувач при
вивченні
дисципліни
відповідно до
освітньої
програми:*

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні задачі та проблеми у галузі образотворчого мистецтва, реставрації творів мистецтва під час практичної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 2. Вміння виявляти, ставити та розв'язувати проблеми.

ЗК 3. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК 4. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК 5. Здатність розробляти та керувати проєктами.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):

СК 2. Здатність трактувати формотворчі мистецькі засоби як відображення історичних, соціокультурних, економічних і технологічних етапів розвитку суспільства.

СК 6. Здатність формувати мистецькі концепції на підставі проведення дослідження тих чи інших аспектів художньої творчості.

СК 8. Здатність до використання сучасних інформаційно-комунікативних технологій в контексті проведення мистецтвознавчих та реставраційних досліджень.

<i>Програмні результати навчання</i>	ПРН 1. Вміти аналізувати і пояснювати історичні, культурологічні, соціокультурні, художньо-естетичні аспекти розвитку світового та українського образотворчого і декоративного мистецтва. ПРН 2. Інтерпретувати та застосовувати семантичні, іконологічні, іконографічні, формально-образні і формально-стилістичні чинники образотворення. ПРН 4. Вміти трактувати формотворчі мистецькі засоби як відображення історичних, соціокультурних, економічних і технологічних етапів розвитку суспільства. ПРН 6. Володіти фаховою термінологією, науково-аналітичним апаратом, проводити аналіз та систематизацію фактологічного матеріалу. ПРН 7. Володіти методикою проведення наукових досліджень. ПРН 8. Здійснювати пошук інформації стосовно об'єкту дослідження. ПРН 11. Застосовувати у мистецькій та дослідницькій діяльності знання естетичних проблем образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації, основні принципи розвитку сучасного візуального мистецтва.
<i>Анотація. Зміст дисципліни</i>	Дисципліна має міждисциплінарний характер, базується на знаннях з історії мистецтва різних епох та вмінні аналізувати твори мистецтва, оскільки узагальнює знання з історії культури та вдосконалює розуміння відмінностей художніх проявів. Разом з дисципліною «Contemporary art» формує знання з атрибуції творів мистецтва. Мета дисципліни – систематизоване набуття теоретичних знань щодо існування історичних стилів та напрямів у мистецтві та практичних навичок з аналізу творів, необхідне для визначення стилістичної приналежності робіт різних епох. В результаті вивчення курсу здобувачі мають не тільки зрозуміти засоби виразності, характерні для тих чи інших стилів світового мистецтва, а й досягнути взаємозв'язок використаних засобів з естетичними проблемами доби, мистецькими стилями та художніми напрямами, отримати навички розв'язувати складні спеціалізовані завдання у професійній експертній діяльності. Навчальна дисципліна «Стили у світовому мистецтві» передбачена ОП В4 «Образотворче мистецтво та реставрація» другого рівня вищої освіти (магістр). Дисципліна є обов'язковою і вивчається здобувачами на першому курсі, у 1–2 семестрах.

МОДУЛЬ 1

Стилістичні риси мистецтва Давнього світу

- 1.1.** Вступ. Терміни і поняття. Мистецтво первісної доби
- 1.2.** Стилістичні особливості мистецтва Давнього Сходу
- 1.3.** Стилістичні особливості мистецтва античності

Модульний контроль

МОДУЛЬ 2

Стилі у мистецтві Середньовіччя

- 2.1.** Мистецтво раннього Середньовіччя
- 2.2.** Мистецтво романського часу
- 2.3.** Мистецтво доби готики

Модульний контроль

МОДУЛЬ 3

Мистецтво доби Відродження

- 3.1.** Мистецтво Італійського Ренесансу. Етапи розвитку та стилістичні риси
- 3.2.** Тематичні та стилістичні особливості мистецтва Північного Відродження
- 3.3.** Романізм у мистецтві Північного Відродження

Модульний контроль

МОДУЛЬ 4

Стилі у мистецтві Нового часу

- 4.1.** Бароко
- 4.2.** Рококо
- 4.3.** Класицизм. Ампір. Академізм

Модульний контроль

	МОДУЛЬ 5 Стилі і напрями у мистецтві XIX століття 5.1. Бідермаєр 5.2. Історизм. Романтизм 5.3. Мистецтво прерафаелітів. Символізм 5.4. Імпресіонізм. Неоімпресіонізм. Постімпресіонізм <i>Модульний контроль</i> МОДУЛЬ 6 Мистецькі стилі і напрями XX століття 6.1. Модерн 6.2. Фовізм. Кубізм 6.3. Експресіонізм 6.4. Стилістичні напрями у мистецтві 1920–1930-х рр. 6.5. Стилістичні напрями у мистецтві 1940–1950-х рр. <i>Модульний контроль</i> МОДУЛЬ 7 Стилістичні особливості мистецтва постмодернізму 7.1. Стилістичні напрями у мистецтві 1960–1990-х рр. 7.2. Особливості розвитку мистецтва початку XXI ст. 7.3. Стилістика мистецьких проявів доби постпостмодернізму <i>Модульний контроль</i>
<i>Система оцінювання</i>	Методи оцінювання: усне опитування, тестові завдання, презентації за фахом, відстеження індивідуальних досягнень/активність в аудиторній роботі, вербальне оцінювання. Форми оцінювання: поточне під час аудиторних занять, модульне, семестрове.
	Шкала оцінювання: оцінювання якості знань здобувачів здійснюється шляхом поточного та підсумкового контролю (залік, іспит) за 100-бальною шкалою, шкалою ECTS, національною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»). Загальну кількість балів здобувача вищої освіти формують бали, отримані з усіх тем змістових розділів. Розподіл балів та критерії оцінювання відповідно до методичних рекомендацій до робочих програм освітньої програми «Образотворче мистецтво та реставрація» за посиланням... - Оцінювання роботи під час практичних занять – 16 балів (від 0 до 2 балів за кожне практичне заняття). - Оцінювання роботи під час семінарських занять – 8 балів (від 0 до 2 балів за кожне семінарське заняття).

	3. Самостійна робота – 39 балів. 4. Модульний контроль – 21 бал (від 0 до 3 за кожен модуль). 5. Залік – 16 балів, іспит – 16 балів.
Академічна доброчесність	Всі учасники освітнього процесу дотримуються політики доброчесності і сприяють функціонуванню ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату відповідно до «Положення про запобігання і виявлення академічного плагіату» за посиланням...
Рекомендовані джерела:	Джерела та література Рекомендовані джерела Основні 1. Альберс Й. Взаємодія кольору / пер. з англ. К. Смірнова. Київ: ArtHuss, 2024. 2. Гоголь В., Диба Ю. Скульптура. Ілюстрована енциклопедія: у 15-ти т. Т. 1. А – Аянт. Львів: Львівська політехніка, 2020. 3. Голубець О. Українське мистецтво ХХ століття. Львів : Колір ПРО, 2022. 4. Енциклопедія постмодернізму / за ред. Ч. Вінквіста та В. Тейлора ; пер. з англ. В. Шовкун; наук. ред. пер. О. Шевченко. Київ : Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2003. 5. Ідеї, смисли, інтерпретації образотворчого мистецтва: українська теоретична думка ХХ століття: антологія / упоряд. Р.М. Яців. Львів: Львівська національна академія мистецтв; Інститут народознавства НАН України, 2012. 6. Історія українського мистецтва: у 5 т. / НАН України, ІМФЕ ім. М. Т. Рильського; голов. ред. Г. Скрипник; наук. ред. Т. Кара-Васильєва. Київ, 2008–2012. 7. Міщенко І. Прояви експресіонізму в мистецтві України. <i>Українське мистецтво на переломах епох: Образ. Трансформації. Стил</i> : кол. моногр. Київ : Наукова думка , 2021. С. 83–100. https://www.etnolog.org.ua/pdf/stories/monografiji/2021/ukrainian_art.pdf 8. Складенко Г. Я. Сучасне мистецтво України. Портрети художників. 3-тє вид. Київ : Huss. 2018. 9. Фартінг С. Історія мистецтва від найдавніших часів до сьогодення / пер. з англ. К. Пітик, ю. Єфремов та ін. Київ: Vivat, 2019. 10. Шміт Ф. Мистецтво: його психологія, його стилістика, його еволюція / вст. ст., комент. та додатки А. Пучкова. Київ: Дух і Літера, 2023. 11. Barrett T. Interpreting Art: Reflecting, Wondering, and Responding. McGraw-Hill Education, 2002. 12. Geismeyer W. Bidermeier. Leipzig: VEB E.A. Seemann Verlag, 1982. 13. Joost-Gaugier C. L. Italian Renaissance Art. Understanding Its Meaning. John Wiley & Sons Inc., 2013. 14. Koch W. Style w architekturze. Warszawa: Bertelsmann Media

sp. z o. o., 2005.

15. Maniera. Pontormo. Bronzino und das Florenz der Medici / B. Eclercy u. a. Städel Museum. München-London-New York : Prestel, 2016.
16. Mishchenko I. Traditions and innovations in the work of Ivan Zadorozhny. *AD ALTA : Journal of Interdisciplinary Research*. 2021. Vol. 11. Issue 2. Special issue XXI. P. 149–154. https://www.magnanimitas.cz/ADALTA/110221/papers/A_26.pdf
17. Winkelmann J. J. Reflections on the Imitation of Greek Works in Painting and Sculpture (Open Court Classics). Open Court Publishing Co, U. S., 1986. https://art1010student.blog.brooklyn.edu/files/2018/01/Winckelmann_generalORC.pdf
18. Wölfflin H. Classic Art: An Introduction To The Italian Renaissance. Berlin: Phaidon Verlag GmbH, 1994.

Допоміжні

19. Іттен Й. Мистецтво кольору: Суб'єктивний досвід і об'єктивне пізнання як шлях до мистецтва / пер. з англ. С. Святенко. Київ: ArtHuss, 2022.
20. Клековкін О. Ю. Мистецтво: Методологія дослідження: метод. посіб. / Інститут проблем сучасного мистецтва Національної академії мистецтв України. Київ: Фенікс, 2017.
21. Ліндсей Д. Коротка історія культури: у 2 т. Київ, 1995.
22. Савицька Л. Художня критика в Україні. Друга половина XIX – початок XX ст. : хрестоматія : навч. посіб. / за ред. М. О. Криволапова. Київ : АМУ, Кадри, 2001.
23. Словник українського сакрального мистецтва / за ред. М. Станкевича. Львів : Інститут народознавства НАН України, 2006.
24. Станкевич М. Автентичність мистецтва. Питання теорії пластичних мистецтв. Львів : СКІМ, 2004.

Електронні інформаційні ресурси

1. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis64r_81/cgiirbis_64.exe?C21COM=F&I21DBN=VFEIR&P21DBN=VFEIR&S21CNR=20&Z21ID=
2. ІМФЕ ім. М.Т.Рильського https://www.etnolog.org.ua/index.php?option=com_content&task=view&id=1775&Itemid=440
3. Державна науково-технічна бібліотека України <https://dntb.gov.ua/foundations-ua/e-resources-ua#e-catalog>
4. Львівська національна наукова бібліотека імені В. Стефаника

	https://www.lsl.lviv.ua/index.php/uk/resursi-i-fondi/tsyfrovii-kolektsiyi/
<i>Матеріально-технічне, лабораторне, програмне забезпечення дисципліни</i>	Матеріально-технічне забезпечення: комп'ютер з пакетом відповідного програмного забезпечення (мобільна програма Microsoft Office) з доступом до Інтернету; Інтернет (Wi-Fi); Екран для демонстрації з підключенням до (Wi-Fi). Програмне забезпечення для виконання практичних завдань: Microsoft 365 (Word, Excel, PowerPoint) та Libre Office, Open Office. Аудиторні, семінарські та практичні заняття офлайн: м. Київ, вул. Лаврська, 9, корп. 18, аудиторія 201.
	Дистанційні/змішані заняття на платформі Classroom (Google) за посиланням https://classroom.google.com/c/ODAwMjAzNzMwODE0?cjc=yyslwiqb. Доступ до освітнього онлайн середовища відбувається виключно через особистий обліковий запис здобувача НАКККіМ, який закінчується @dakkkim.edu.ua Освітнє онлайн середовище доступне здобувачу від першого дня початку навчального семестру до завершення заліково-екзаменаційної сесії. Доступ до освітнього онлайн середовища за посиланням...
<i>Гарант ОП</i>	Ірина Іванівна НЕСЕН кандидатка історичних наук, доцентка кафедри мистецтвознавчої експертизи Освітня програма «Образотворче мистецтво та реставрація» за посиланням...
<i>Розробник РП навчальної дисципліни</i>	Ірина Іванівна Міщенко кандидатка мистецтвознавства, доцентка професорка кафедри мистецтвознавчої експертизи E-mail: imishchenko@dakkkim.edu.ua https://scholar.google.com/citations?hl=uk&user=z8WecpAAAAAJ https://orcid.org/0000-0002-3525-5885 Робоча програма навчальної дисципліни за посиланням...
<i>Зворотний зв'язок</i>	Зауваження, пропозиції та рекомендації до навчальної дисципліни можна подати через Google form за посиланням...

Кафедра

Кафедра мистецтвознавчої експертизи

Адреса: м. Київ, вул. Лаврська, 9, корп. 18,
ауд. 203

Телефон кафедри: +38 (044) 280-65-98

Сторінка кафедри на сайті Академії:

[https://nakkkim.edu.ua/instituti/navchalno-naukovyι-institut-praktyc
hnoi-kulturolohii-ta-artmenedzhmentu/kafedra-mistetstvoznavchoji-
ekspertizi](https://nakkkim.edu.ua/instituti/navchalno-naukovyι-institut-praktyc
hnoi-kulturolohii-ta-artmenedzhmentu/kafedra-mistetstvoznavchoji-
ekspertizi)

e-mail кафедри: artexpert@nakkkim.edu.ua

*Самоаналіз відповідності показникам діяльності науково-педагогічного працівника за
[посиланням...](#)*